

Úvodník

Vážené včelařky a včelaři, otevřeli jste právě další číslo e-Věstníku PSNV. Obvykle je e-Věstník jedním z bonusů pouze pro členy PSNV, nicméně toto číslo je veřejné. Je tedy určen široké včelařské veřejnosti, bez ohledu na příslušnost či nepříslušnost k našemu spolku. Proto ho sdílejte a šiřte, jak Vás jen napadne.

Většina z Vás už má letošní medobraní za sebou a již pilně krmíte a připravujete svá včelstva na zimování. Mnozí jste už určitě stihli umýt a uklidit medomet, někteří ho možná letos ani nezašpinili. Pravda, jaro svým pozvolným nástupem a dostatkem vláhy dávalo předpoklady pro dobrou snůšku. Bohužel se to ale na většině území naší vlasti nepotkalo s dalšími vlivy pro vydatnou snůšku nezbytnými. A tak měl někdo rok velmi úspěšný, někdo průměrný a někdo nejhorší za celou svou včelařskou kariéru.

Ať tak či onak, termín soutěže **Med roku**, kterou pro Vás PSNV každoročně pořádá, se nezadržitelně blíží a je již nejvyšší čas zaslat vzorky letošních medů od Vašich včel. S ohledem na průběh a celkové zpoždění sezóny, byl *Kanceláři PSNV*

posunut i termín nejzazšího podání vzorků do soutěže, a to do **pondělí 30. srpna 2021**. Proto neotálejte a vzorek medů pošlete co nejdříve. Třeba právě ten Váš letos zvítězí.

V tomto e-Věstníku naleznete nejen upoutávku na aktuální soutěž **Med roku**, ale také zmínku o historii naší soutěže, zajímavé související odkazy a především článek *Jirího Šiky*, v němž se můžete seznámit s porovnáním obdobných soutěží nejen u nás, ale také ve světě.

V neposlední řadě se v něm také dozvíte, co účastí v soutěži **Med roku** získáte. Nejenže se Váš med může umístit na jednom z hodnocených míst, ale také v podstatě téměř zadarmo získáte certifikát z akreditované laboratoře *SVU Olomouc* o fyzikálně chemických vlastnostech Vašich medů.

Mimo jiné, prostřednictvím doprovodné výstavy dáte možnost Váš med ochutnat široké veřejnosti, které třeba právě ten Váš bude chutnat nejvíce...

Redakce

Aktuality

Med roku 2021 - VII. ročník

PSNV pořádá i letos soutěž **Med roku** při akci **Národní výstava medu v Brně** s odb. včelařskou konferencí ve dnech **2. až 3. 10. 2021**. Tato tradiční událost proběhne podobně jako v loňském roce – v krásné a zároveň nejstarší světské stavbě v Brně – v budově [Staré radnice](#).

I letos budou pro návštěvníky k dispozici volné vstupenky do radniční věže.

Faktorem, který změnil ráz soutěže a výstavy, je pandemická situace spojená s nálezou Covid-19. Aby celá akce mohla proběhnout, doprovází ji řada bezpečnostních opatření, a kde to bylo možné, byly některé události převedeny do on-line formy. Přesto nebudou návštěvníci Medu

roku 2021 ochuzeni o možnost poznat ty nejkvalitnější medy od českých včelařů a doufejme, že osobní účastí a co nejméně virtuálně.

O detailech odborné včelařské konference Vás budeme s předstihem informovat, nicméně nyní již můžete registrovat vzorky

svých medů do této prestižní soutěže. Přece jen, nejlepší Med roku ČR může být jen jeden, třeba to bude právě ten Váš ☺
Detaily o soutěži a možnost registrace naleznete na www.medroku.cz.

Kancelář

Český včelařský program 2020 - 2022

Ministerstvo zemědělství dne **5. 8. 2021** zveřejnilo na svém [webu](#) aktualizovaný Český včelařský program 2020 - 2022, na jehož tvorbě se podílela také PSNV. Soubor je ke stažení [ZDE](#).

Redakce

Články

Soutěž PSNV Med roku v souhrnu

První soutěž Med roku jsme pořádali v roce 2015. Jednalo se o pionýrský počín v našich luzích a hájích, inspirovaný Britskou [National Honey Show](#) a spojený s oslavou 150. výročí představení prvního medometu Franzem Hruschkou v Brně.

O tomto světově známém našem rodákovi i naší první soutěži si můžete přečíst zde: <https://fhruschka.cz/>.

Soutěž se v průběhu let vyvíjela, a profesionalizovala, což je patrné především z vzniklého týmu školených degustátorů, realizačního týmu kanceláře PSNV a také usazení podmínek soutěže, pravidel a hodnotících postupů.

Nahlédnutí co vše obnášel minulý ročník soutěže – od srovnání ročníků, přes popis přípravy soutěže až po detaily o výstavě naleznete [ZDE](#).

Doporučuji nahlédnout také do [návštěvní knihy](#) z této akce a také do [e-Věstníku č.8/2020](#) na reportáž kolegy *Jiřího Mohelníka*.

Marek Konvičný

Drahé kovy trochu jinak aneb zlato, stříbro a platina jako součást etikety (článek vyšel v Moderním včelaři č. 5/2021, str. 26)

Již dávno neplatí, že každý med je na trhu v unifikovaném obalu za stejnou prodejní cenu a včelař je pouze prodejcem bez vlastní invence. Aby med zákazníka zaujal na první pohled, je vhodné ho zajímavě zabalit a opatřit atraktivní etiketou. Úspěchu napomohou i ocenění z medových soutěží.

Skvělou inspirací jsou vinaři, z nichž velká část nabízí svá vína ověčená medailemi z různých národních a mezinárodních soutěží. Přiznejme si, kdo z nás se v obchodě při rozhodování o tom, jakou lahev vína koupit, nerozhodl pro tu, která měla na vině ocenění z některé soutěže (obr. 1)?

Obr. 1: Umístit ocenění z národních i mezinárodních soutěží na svých produktech je pro mnoho vinařů samozřejmostí.

Zdroj: <https://www.vinarstvikrist.cz/>.

Přestože medové soutěže nemají na našem území tak dlouhodobou tradici, je možné je podobně jako ty vinařské rozdělit na lokální, regionální, národní a mezinárodní.

Lokální soutěže

Jedná se o soutěže spojené často s jinou významnou událostí v daném místě, jako je posvěcení, výročí založení města a podobně. Ve srovnání se soutěžemi vyššího řádu se jich účastní menší počet

vesměs místních včelařů a metodika samotného hodnocení není tak rozsáhlá. Přesto mohou být tyto akce dobrou reklamou. Příkladem může být Den medu pořádaný Základní organizací Českého svazu včelařů v Litomyšli, který má mnohaletou tradici a je mezi místními včelaři populární.

Regionální soutěže

Na regionální (krajské) úrovni jsou medové soutěže často zahrnuty do soutěží potravin, jako jedna z kategorií hodnocených produktů. Typickým příkladem je soutěž Chutná hezky. Jihočesky, kterou pořádá Regionální agrární komora Jihočeského kraje s cílem propagovat místní potraviny. Podobně jsou na tom další regionální soutěže Perla Zlínska – výrobek Zlínského kraje, Mls Pardubického kraje či „Zlatá chuť jižní Moravy“. Velkou výhodou je, že účast na těchto akcích je často zdarma a vítězové kromě samotného ocenění získají ze strany pořadatele zajímavou mediální propagaci svých výrobků. Naopak nevýhodou může být oproti národním medovým soutěžím absence laboratorního rozboru. Bohužel tyto soutěže nejsou pořádány v každém regionu a některým včelařům tak nezbyvá než se zúčastnit národních soutěží.

Národní soutěže

Mezi soutěže patří Med roku pořádaný Pracovní společností nástavkových včelařů CZ, z. s. (PSNV-CZ), dále Český med, Lžička medu či projekt Med, jak má být s pečeti Výzkumného ústavu včelařského Dol®, které organizuje posledně jmenovaný subjekt. Těchto tradičních „medových“ akcí se účastní stovky včelařů z celé České republiky. Pro získání ocenění

je nutné, aby přihlášený med splňoval parametry vyhlášky č. 76/2003 Sb.* ve znění pozdějších předpisů (např. stanovení obsahu sacharózy, hodnoty elektrické vodivosti), a v některých parametrech splňoval i přísnější kritéria dle normy Český med (obsah vody, HMF). Dále je med podle typu soutěže podroben případné senzorické analýze prováděné proškolenými a certifikovanými degustátory, kteří hodnotí vzhled, strukturu, čistotu, vůni, chuť, dochuť, celkovou vyváženost a další parametry. V některých soutěžích se hodnotí navíc samotný obal s etiketou, případně to, zda jsou údaje na etiketě v souladu s legislativou.

Obr. 2: Diplom oceněného medu je skvělou ozdobou medárny.

Zajímavá je soutěž Med roku, která od včelaře nevyžaduje žádné vstupní náklady (je nutné uhradit pouze poštovné za odeslání přihlášeného vzorku) a včelaři s vítěznými medy obdrží kromě diplomu, laboratorního rozboru i voucher na nákup produktů z e-shopu PSNV-CZ. Všechny zúčastněné medy jsou společně prezentovány na výstavě Med roku, na které se může veřejnost s medy osobně seznámit a degustovat je (obr. 2).

Alternativou této soutěže je nedávno vzniklý projekt Lžička medu, který kromě samotného laboratorního rozboru zahrnuje senzorické hodnocení odbornou

a certifikovanou komisí. Vítězné medy jsou dle bodového skóre oceněny samolepicími štítky v barvě platiny, zlata a stříbra. Včelař dále obdrží certifikát, potvrzení o laboratorním rozboru a edukativní letáček s informacemi o hodnoceném medu. Výhodou této akce je kontinuální průběh, kdy jsou výsledky zaslány do tří týdnů od přijetí vzorku. Nevýhodou naopak to, že účast v projektu je zpoplatněna (obr. 3).

Obr. 3: Přehled ocenění pro vítězné medy v soutěži Lžička medu. Zdroj: <https://www.lzickamedu.cz/#o-projektu>.

Soutěže Výzkumného ústavu včelařského, s. r. o.

Soutěž Český med a projekt Med, jak má být s pečeti Výzkumného ústavu včelařského Dol®“ jsou založené primárně na samotném provedení laboratorního rozboru. V případě soutěže Český med se poté hodnotí pouze celkový estetický dojem zaslání balení včetně správnosti údajů na etiketě. V případě druhého projektu se senzorické a vizuální hodnocení neprovádí vůbec.

Vítězné medy soutěže Český med jsou dle bodového hodnocení oceněny zlatou nebo stříbrnou medailí a diplomem. Při splnění podmínek v projektu Med, jak má být s pečeti Výzkumného ústavu včelařského Dol®“ včelař získá samolepicí pečeti na víčko s unikátními kódy, které jsou zároveň evidované v databázi přístupné na webových stránkách projektu.

Zákazník si tak snadno může ověřit pravost pečeti i původ medu. Účast je u těchto akcí zpoplatněna (obr. 4).

Obr. 4: Ukázka certifikátů Český med a Med, jak má být s pečeti Výzkumného ústavu včelařského Dol® včetně samolepicí pečeti na víčku.

Mezinárodní soutěže

Nejvyšším stupněm jsou mezinárodní soutěže, mezi něž patří například známá London Honey Awards. Soutěž obsahuje dvě kategorie: anonymní senzorké hodnocení samotných medů a vizuální hodnocení balení odbornou komisí. Za zhlédnutí stojí oficiální web soutěže s fotogalerií vítězných produktů z minulých ročníků, které mohou být pro včelaře skvělou inspirací.

Účastnický poplatek do každé kategorie činí 120 £, což je sice v porovnání s národními soutěžemi víc, nicméně na druhé straně to odpovídá mezinárodní prestiži, kterou oceněné medy získají (obr. 5).

Obr. 5: Ocenění z mezinárodní soutěže London Honey Awards. Zdroj: <https://www.londonhoneyawards.com/quality-honey-awards/>.

Jiné možnosti

Kromě uvedených medových soutěží existuje celá řada dalších způsobů, jak med odlišit od konkurence a dodat mu punc výjimečnosti. Příkladem může být certifikace regionální značkou, která je spjatá s oblastí, v níž včelař působí (Toulava, Šumava, Poohří...).

Další možností je soutěž Regionální potravina pořádaná Ministerstvem zemědělství (platí pouze pro podnikající včelaře) a celá řada jiných více či méně zdařilých projektů (obr. 6).

Obr. 6: Příklad vítězného medu v soutěžích Med roku, Chutná hezky. Jihočesky a s certifikací regionální značky Toulava.

Přestože ocenění z medových soutěží jednoznačně přispívá ke zviditelnění medu, pomáhá získat nové zákazníky a slouží jako argument pro vyšší cenu, jedná se stále jen o podpůrný marketingový nástroj. I u medu ověřeného zlatými medailemi platí, že nejlepší reklamou je spokojený zákazník.

Jiří Šika

* Vyhláška, kterou se stanoví požadavky pro přírodní sladidla, med, cukrovinky, kakaový prášek a směsi kakaa s cukrem, čokoládu a čokoládové bonbony.

Základní specifika národních medových soutěží v České republice.

Poznámka: Údaje pocházejí z února 2021. Pro získání aktuálních informací navštivte uvedené webové stránky soutěží.

Název soutěže	Organizátor	Forma hodnocení	Náklady na soutěž (na vzorek medu)	Typ ocenění	Odkaz na web soutěže
Med roku	PSNV- CZ	<ul style="list-style-type: none"> - Laboratorní rozbor - Senzorická analýza - Hodnocení designu 	Zdarma (organizátor uplatní dotaci 800 Kč v rámci opatření Rozbory medu)	<ul style="list-style-type: none"> - Medaile (samolepicí) - Dárkový poukaz na produkty z e-shopu PSNV-CZ - Certifikát - Laboratorní rozbor 	www.medroku.cz
Lžička medu	VÚVč Dol	<ul style="list-style-type: none"> - Laboratorní rozbor - Senzorická analýza 	1 230 Kč (po uplatnění dotace 800 Kč v rámci opatření Rozbory medu)	<ul style="list-style-type: none"> - Medaile (samolepicí) dle bodové škály platinová, zlatá, stříbrná - Certifikát - Laboratorní rozbor - Letáček s vysvětlujícím textem a údaji o oceněném medu 	www.lzickamedu.cz
Český med	VÚVč Dol	<ul style="list-style-type: none"> - Laboratorní rozbor - Hodnocení designu - Hodnocení správnosti údajů na etiketě 	860 Kč (po uplatnění dotace 800 Kč v rámci opatření Rozbory medu)	<ul style="list-style-type: none"> - Medaile (samolepicí) dle bodové škály zlatá/stříbrná - Certifikát - Laboratorní rozbor - Slavnostní předání ocenění 	https://www.beedol.cz/cesky-med/
Med, jak má být s pečeti VÚVč Dol®	VÚVč Dol	<ul style="list-style-type: none"> - Laboratorní rozbor 	1 150 Kč (po uplatnění dotace 800 Kč v rámci opatření Rozbory medu)	<ul style="list-style-type: none"> - Pečeť (samolepicí) s unikátním identifikátorem pro ověření pravosti - Certifikát - Laboratorní rozbor 	www.medjakmabyt.cz

Pozvánky

Podzimní výstavy

Blíží se termíny výstav, na kterých naleznete mimo jiné i stánek PSNV s tradiční nabídkou.

První výstavou je **Včela!!! Podzimní veletrh medu** v Ostravě ve dnech **3. – 4. 9. 2021**. Detaily k této akci naleznete na www.vcelaostrava.cz.

Další výstavou je **ANIMAL TECH** v Brně ve dnech **5. – 8. 9. 2021**. Bližší informace o akci jsou [ZDE](#).

Na obou výstavách již budou k dispozici také nové včelařské kalendáře pro rok 2022. Srdečně Vás na obě akce zveme a těšíme se, že se opět s Vámi setkáme.

Kancelář

Fotografie z výstavy Med roku 2020 – místnost pro hodnocení obalů medu veřejností, níže pak degustační hala pro veřejnost s možností konzultací s degustačním týmem.

